Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

K. SLOTTET OCH RIKSDAGSHUSET. H 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

10DE ÅRG. DEN 4 OKTOBER 1908. NO 1

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. Kliché: Bengt Silfverspare.

DE POLITISKA PARTIERNAS FRÄMSTE:

A. LINDMAN.

K. STAAFF. HJ. BRANTING.

DEN NYA RIKSDAGEN.

TILL PORTRÄTTEN Å FÖREGÅENDE SIDA.

När detta nummer af H. 8 D. kommer inför läsarnes ögon, äro såväl de allmänna valen till Andra kammaren för treårsperioden 1909—11 som de ordinarie ersättningsvalen till Första kammaren innevarande år tilländabragta och man kan sålunda redan skönja grunddragen af den riksdags utseende, som går att fira hundraårsminnet af 1809 års författningsverk med införande af den allmänna rösträtt till Andra kammaren, mot hvilken den konstitutionella utvecklingen i vårt land under hela 1800-talet i stort sedt syftat.

För Första kammaren ha dessa nyval icke bragt någon större förändring. Den märkligaste är väl den, att kammarens högt vördade talman, grefve Gustaf Sparre, för alltid lämnat densamma. Det lär däremot näppeligen kunna sägas, att nyvalen tillfört kammaren någon ny ledamot, om hvilken det på förhand kan sägas, att han kommer att inom densamma spela någon iögonenfallande roll.

Af mera genomgripande betydelse ha de allmänna valen till Andra kammaren visat sig vara. Ett ovanligt stort antal äldre riksdagsmän ha här vare sig undanbedt sig återval eller helt enkelt icke blifvit omvalda. Pehrson i Törneryd, den förutvarande vice talmannen; Lindblad i Närlunda; Pehrsson i Åkarp; frih. Adelswärd; professorerna Hjärne och Kjellén; kontraktsprosten Redelius; Henricsson i Karlslund; Hammarlund; Hildebrand; von Geijer; — alla dessa välkända talarenamn från de senaste riksdagarne hafva upphört att tillhöra kammaren, och detsamma är fallet med statsråden Petersson i Påboda, Hammarskjöld och Roos, närmast på den grund, att de till följd af flyttningen till Stockholm upphört att vara valbara i de valkretsar, de tidigare representerat. Af de nye män, som trädt i stället för de afgångne, hafva till gengäld åtskilliga redan gjort sig kända i det offentliga lifvet. Så är t. ex. händelsen med f. civilministern, landssekreteraren Axel Schotte, och forne statsutskottsledamoten P. Olsson i Fläsbro, som för två år sedan afbröt en i hög grad löftesrik riksdagsbana, men nu återvändt till densamma. Så är äfven fallet med godsägaren grefve Raoul Hamilton, som ledsnat på sin ensamma ställning i Första kammaren och nu sökt anslutning till samlingspartiet i den Andra. Och detsamma kan sägas också om prof. Nils Edén, högt skattad som politisk talare, om han ock hittills framför allt som historiker skapat sig ett namn; om assessor Åkerman, hvars promemoria angående grunderna för en blifvande arbetsaftalslagstiftning på sin tid lät så mycket tala om sig, en framstående jurist, hvilken nu såsom sekreterare i ålderdomspensioneringskommittén har det maktpåliggande värfvet att uppbära hufvudmassan af denna viktiga kommittés omfattande arbete; om frih. Erik Palmstierna, den intresserade förkämpen särskildt för rationella åtgärder till bekämpande af husjobberiet och bostadsnöden i städerna; och om flera andra, hvilka utrymmet förbjuder oss att här uppräkna.

Värst har manfallet varit på högersidan, helt naturligt för öfrigt, då det är detta parti, som haft att anteckna största antalet förlorade platser. Af landtmannapartiets ledande män återstår egentligen endast hr Carl Persson i Stallerhult, vid hvars sida hr Jespersson på Dorisborg väl nu kan väntas upprycka. Nationella framstegspartiets läge är icke stort bättre. Undantager man partiets grundare, hr Hans Andersson på Rosenhill (Nöbbelöf), samt hr Ollas A. Erikson i Ofvanmyra, är det svårt att i dess leder utpeka, hvar politiske anförare äro till finnandes. I ännu högre grad än tillförene lär efter detta den svenska högerns ledning vara att söka i *Första* kammaren och där samlar den sig helt naturligt kring den nuvarande regeringens främste man, hans exc. statsminister *Arvid Lindman*, hvilkens mer än tvåårigа regemente redan mer än tillfyllest ådagalagt, att han är mannen, som har kraft och energi att äfven i stormfyllda och farliga tider lotsa icke mindre högerpartiet än statsskeppet välbehållet genom bränningarne. Högerns sammanlagda styrka i Andra kammaren beräknas till omkring 88, hvaraf 12 anses vara af moderatare läggning.

Det liberala partiet anses återvända till riksdagen väsentligt stärkt, kanske ej så mycket till numerären, men desto mera med afseende på inre sammanhållningskraft. Äfven under nästkommande treårsperiod ligger partiets ledning i f. statsministern, v. häradshöfdingen *Karl Staaffs* lugna, erfarna och kraftiga hand. Sedan hr Pehrson i Törneryd lämnat riksdagen, kan det förväntas, att hr Staaff som främste man i kammarens största parti kommer att intaga vice talmansplatsen. God hjälp i riksdagsarbetet bör han kunna förvänta af sin förutvarande kollega i regeringen, hr Axel Schotte, om hvilken det icke skulle förvåna, i fall han komme att öfvertaga den i statsutskottet efter hr Pehrson i Törneryd lediga vice ordförandeplatsen.

Inalles beräknar man, att den liberala vänstern vid nästkommande riksdag skall vara i stånd att mönstra omkring 109 röster, af hvilka 99 direkt anslutna till liberala samlingspartiet. Ehuru kammarens största är detta sålunda icke i besittning af absolut flertal, utan är för att vinna majoritet i omröstningarne hänvisadt att söka stöd hos andra partier och lär äfven erhålla sådant vare sig hos landtmannapartiets moderatare fraktion eller hos socialdemokraterna. Under dylika förhållanden är partiet emellertid uppenbarligen icke såsom sådant regeringsdugligt, hälst högermajoriteten i Första Kammaren är kompakt. Någon ny liberal ministär kan följaktligen näppeligen förväntas.

Socialdemokraterna är det parti, som med största tillfredsställelsen kan blicka tillbaka på den tilländalupna valrörelsen. Ännu år 1901 var partiets främste man, hr *Hjalmar Branting*, tillika dess *ende* representant i riksdagen. 1902 inryckte vid hans sida tre partikamrater. Vid 1905 års val växte gruppen ytterligare och gjorde dessutom under valperiodens lopp vid suppleringsval nya eröfringar, så att den vid sistlidna riksdag räknade 17 ledamöter. Vid valen i september hafva samtliga dessa varit i stånd att bevara sina mandat och dessutom har partiet lyckats bemäktiga sig ytterligare 16 riksdagsplatser, som tidigare innehafts af högermän eller liberale, d. v. s. i det närmaste fördubblats. Hr Branting har sålunda nu bakom sig en trupp på icke mindre än 32 man och, hvad mera är, han går i säker förväntan, att densamma skall ännu en gång fördubblas, när det proportionella valsättet blifvit infördt och representantantalet sålunda kommer att rättas efter det antal röster, som afgifvits af medlemmar i de olika partierna. Detta dröjer emellertid minst två år ännu och intill dess får det socialdemokratiska partiet nöja sig med att alltjämt vara Andra kammarens minsta. Hvilket emellertid, som lätt inses, ingalunda behöfver vara liktydigt med, att det tillika skulle vara det svagaste.

Valen med deras upphetsning och uppjagade stämning äro emellertid för denna gång öfver. Valmännen kunna nu återvända till sina vanliga borgerliga sysselsättningar och med samma filosofiska lugn som tillförene betrakta det politiska lifvets utveckling. Hvarje parti känner på sig, att det äger en höfding, i hvars händer det tryggt kan anförtro häfdandet af sina öfvertygelser om hvad som länder till främjande af det stora gemensamma målet:

FOSTERLANDETS VÄL!

NYVALDA LEDAMÖTER AF RIKSDAGENS ANDRA KAMMARE. III.

E. ANDERSSON.
Landtbr. — *Höger.*
Hammarkind och Skärkind.

I. LAGERFELT.
Frih. — *Höger.*
Åkerbo—Bankekind och Hanekind.

J. JÖNSSON.
Landstingsm. — *Höger.*
Rönneberg och Harjager.

F. A. BÄCKSTRÖM.
Komm. ordf. — *Moderat.*
Piteå domsaga.

C. RISTRÖM.
Handl. — *Moderatliberal.*
Kalix.

J. JÖNSSON.
Landtbruk. — *Vänster.*
Torna härad.

C. G. THOR.
Inspektor. — *Vänster.*
Medelpad.
(Västra doms.)

P. E. HEDSTRÖM.
Hemmansäg. — *Vänster.*
Ångermanland.
(Västra doms.)

G. GUSTAFSSON.
Hemmansäg. — *Vänster.*
Väster- ooh Öster-Rekarne.

G. A. RUNDGREN.
Järnarb. — *Soc.-dem.*
Västmanland.
(Norra doms.)

J. TYNELL.
Postiljon. — *Vänster.*
Trelleborg—Skanör—Falsterb.—Simrish. o. Engelh.

E. KRISTENSSON.
Folkskollär. — *Soc.-dem.*
Göteborg.

G. THAVENIUS.
Apotek. — *Vänster.*
Vänersborg—Alingsås—Ulricehamn.

J. WIDÉN.
Landshöfd. — *Vänster.*
Östersund—Hudiksvall.

R. HAGBERG.
Folkskollär. — *Vänster.*
Stockholms läns mindre städer.

S. PERSSON.
Journalist. — *Soc.-dem.*
Stockholm.
(Första kretsen.)

E. SÖDERBERG.
Kassör. — *Soc.-dem.*
Stockholm.
(Första kretsen.)

J. HASSELKVIST.
Tunnb. — *Soc.-dem.*
Stockholm.
(Första kretsen.)

E. PALMSTIERNA.
Kapten. — *Vänster.*
Stockholm.
(Fjärde kretsen.)

G. KOBB.
Docent. — *Vänster.*
Stockholm.
(Fjärde kretsen.)

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF Kliché: Bengt Silfversparre.

RICHARD HALLS PORTRÄTT AF GREFVINNAN ERIK von ROSEN.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. Kliché: Bengt Silfversparre.

"SPINNERSKAN" af *Georg Pauli.*

Richard Halls utställning i Stockholm hvilken vi närmare berörde i ett föreg. nummer, har ökats med ännu en tafla. Till skillnad från den kosmopolitiska samling, som förut afkonterfejats, visar oss konstnären denna gång en svensk dam, grefvinnan Erik von Rosen, född Fock. Utförandet är, hvad färger och teknik beträffar, i jämnhöjd med det bästa han åstadkommit. (Senare har ännu ett svenskt porträtt tillkommit.)

*

Den 16 sept. öppnades i konstnärshuset i Stockholm *Georg Paulis utställning* af dekorativ konst. Samlingen omfattar studier och kartonger till redan utförda frescomålningar jämte en del nyheter. Intressant är konstnärens "Spinnerska" af år 1880, då den visar hur han redan vid denna tid underströk det dekorativa, och sammanställd med hans sista målning "Tre badande flickor", signerad 1903, visar den hur följdriktigt han utvecklat sin konst.

Till statsinköp har nyligen föreslagits *Ruth Milles' senaste arbete,* en relief i brons kallad "Efter väntan vid hafsstranden" och föreställande fyra bretagniska kvinnor på väg hem från hafsstranden.

Efter fotografi. Kliché: Bengt Silfversparre.

"EFTER VÄNTAN VID HAFSSTRANDEN", relief i brons af *Ruth Milles.*

VACKRA DONATIONER FÖR FOLKBILDNINGSÄNDAMÅL.

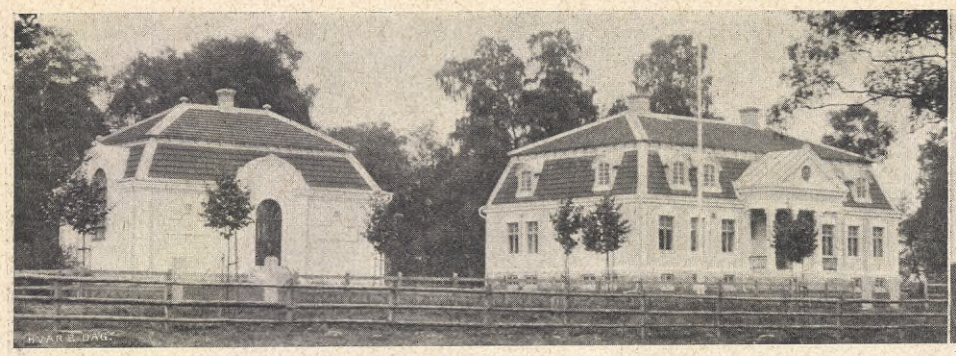

Werner Lindhe, Lidköping.
GROSSH. KNUT HENRIK LITTORIN OCH DE AF HONOM DONERADE STIFTELSERNA: Den större byggnaden är hushållsskolan, den mindre museet.

På Bjertorps egendom i Fyrunga socken (Skaraborgs län) har ägaren, grosshandlare *Knut Henrik Littorin* i Moskva, Ryssland, grundat tvenne stiftelser, nämligen ett museum och en hushållsskola, som på samma gång de afse att vara bestående minnesvårdar öfver hans framlidna föräldrar, tillika utgöra viktiga och välkomna länkar till länets och ortens folkbildningsanstalter.

De båda stiftelserna invigdes den 16 sept., därvid L. *donerade 5,000 kr. till museets och 50,000 kr. till hushållsskolans underhåll.*

*

I Malmö har hållits en intressant *textilutställning*, anordnad af Ellen Pettersons broderiaffär och erbjudande en rikhaltig samling textila arbeten i kläde, siden, boj, linne, ylle och gobeläng. Allt är sydt och broderadt, men med användande af nya, så varierande sömsätt, att man skulle kunna taga det för vare sig väfnads-, knypplings- eller broderiarbeten. Och dock är det med synålen allt är gjordt — det är en fullkomlig synålens triumf.

*

Åttio år fyllde den 17 september fru *Louise Söderkvist-Flodin*, Sveriges första kvinnliga typograf och tidningsredaktör och sålunda en kvinnoarbetets förkämpe. Det var år 1858 som Louise Söderkvist i i Arboga — själf var hon från Örebro — började utgifva Arboga tidning. Fru F., som 1865 ingick äktenskap med bokförläggare Flodin, är numera bosatt i Stockholm.

Efter porträtt. LOUISE FLODIN. *Kliché: Bengt Silfversparre.*

Atelier Jonn, Malmö. SVENSKT HANDARBETE: en utställning i Malmö. *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.*

MINNESVÅRDAR ÖFVER SVENSKE MÄN.

Efter fotografi. *Klichè: Bengt Silfversparre.*
ETT HUNDRAÅRSMINNE: Pa Wilh. von Schwerins graf å Kalajoki kyrkogård i Finland restes på initiativ af med. d:r R. Löfqvist i Helsingfors af Kalajokibor den ofvan återgifna minnesvården.

Det var i slaget vid Oravais, den 14 sept. 1808, som "gref Schwerin" den blott 16-årige officern, hvars hjältebragd vi alla så väl minnas från "Fänrik Ståls sägner", så svårt sårades, att han någon vecka därefter afled. Det är till hans minne som 1903 restes en vård å Kalajoki kyrkogård, där v. S. ligger begrafven.

*

En högtidlig aftäckning af den nyrestaurerade *minnesstenen vid Esaias Tegnérs födelseplats*, komministerbostället Kyrkerud, nära Seffle, försiggick söndagen den 20 sept. i närvaro af länets höfding, landshöfding Dyrssen och ortens befolkning.

Restaureringen har på konung Gustafs förordnande åstadkommits genom medel ur konungaparets silfverbröllopsgåfva. En enkel minnessten med inskription

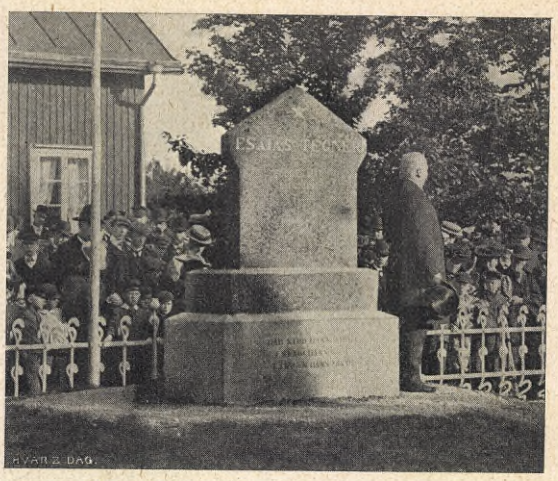

Foto. Åberg, Seffle. *Klichè: Bengt Silfversparre.*
MINNESSTENEN vid Tegnérs födelseplats, nu restaurerad.

Efter fotografi. *Klichè: Bengt Silfversparre*
WILHELM von SCHWERIN. (Efter Fredrick Lindströms porträttlika bronsmedaljong å det i somras vid Tärna folkhögskola resta monumentet.)

hugfäster minnet af denna gåfva.

*

På mosaiska kyrkogården i Stockholm aftäcktes den 28 sept. en *minnesvård öfver konstnären Ernst Josephson.* Vården är utförd i granit efter skiss af Christian Eriksson som själf

Foto. HVAR 8 DAG.
ERNST JOSEPHSONS nu aftäckta minnesvård å mosaiska kyrkogården i Stockholm.

utmejslat porträttet efter artisten Rich. Bergs teckning.

*

Hvarje år den 25 sept. tåga lärjungarne från Linköpings alla skolor till *Stångebromonumentet* för att fira årsdagen af slaget. Bilden visar samlingen vid monumentet. Landshöfdingen grefve L. Douglas talade i år vid det högtidliga tillfället och gaf en intressant framställning af slagets förlopp.

VID STÅNGEBROMONUMENTET I LINKÖPING: Firandet af årsdagen af slaget.

SÈVRESVAS TILL DROTTNINGEN. — EN OMSTRIDD TAFLA.

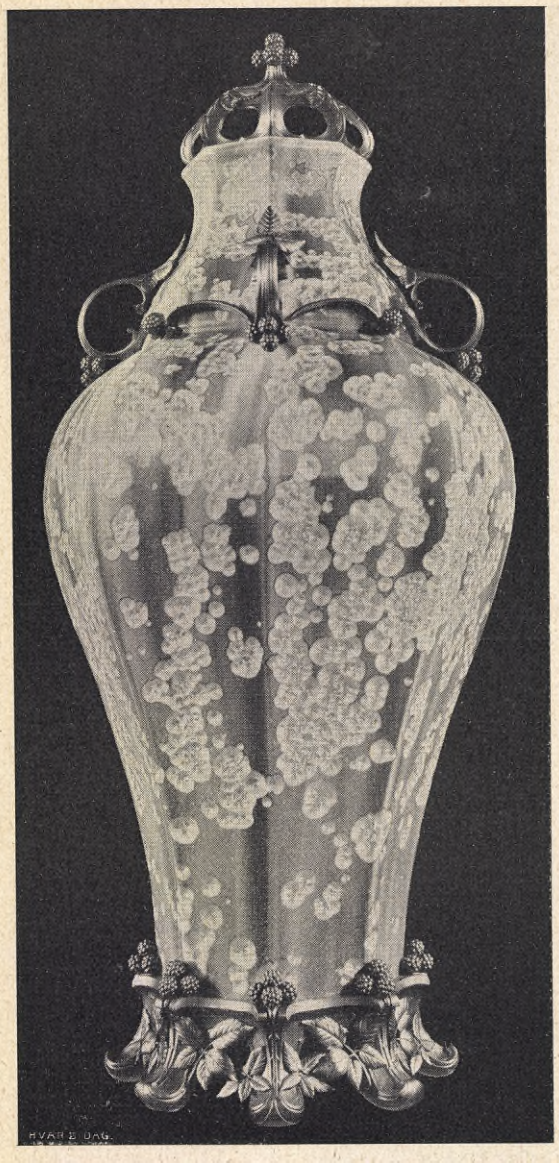

Från president Fallières har till drottning Victoria förärats tvenne charmanta, meterhöga Sèvresvaser, hvilka f. n. utställas i Nationalmuseum. Beslagen äro af förgylld och ciselerad brons, som väl harmonierar med vasernas gulaktiga färgton mot hvilken de blågrå björnhallonsgrenarne framträda mjukt och dekorativt i s. k. kristalliserad glasyr.

*

En omtvistad tafla. Ett konstverk, som varit föremål för åtskilliga utläggningar, är den Maria Eleonora-tafla, som vid senaste Bukowskiauktionen i Stockholm, den 23 sept., såldes för 5,800 kr. Den tillhörde ursprungligen den Beisselska kollektionen i Aachen och inköptes därstädes 1875 af svenske ministern i Bryssel och Haag, C. J. R. Burenstam på Tjälfvesta för ett pris af c:a 4,000 kr. Ehuru ej signerad tillskrifves målningen den produktive holländaren Michiel Jansz Mierevelt (som utfört ett af de bästa Gustaf Adolfs-porträtten) och anses utförd omkring 1640. Då emellertid denne dog 1641 och Maria Eleonora enligt historiens vittnesbörd ej före 1643 vistats på kontinenten vill man i denna omständighet se ett bevis för att bilden ej

EN OMTVISTAD MARIA ELEONORA-TAFLA.

kan föreställa Gustaf II Adolfs maka. Förtjänt att framhållas är taflans infattning i äkta sköldpaddram med svarta klämlister.

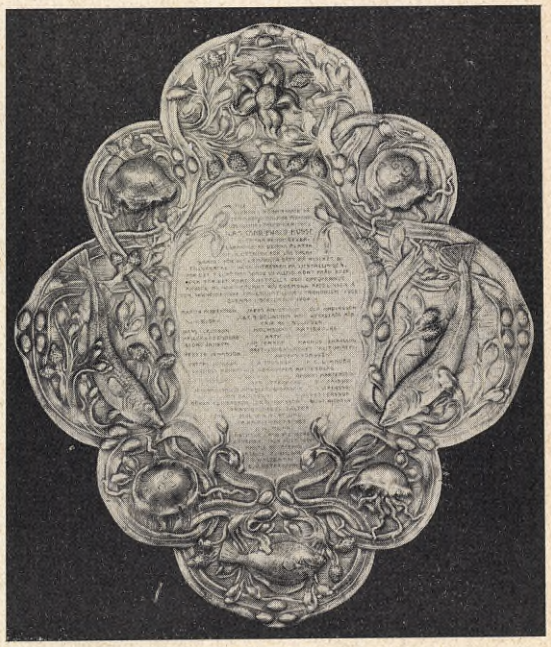

Efter fotografi *Klichè: Bengt Silfverstarre.*

SILFVERSKÖLD, gåfva till Sveriges kommissarie vid "Skandinaviska fiskeriutställningen i Trondhjem" jur. kand. *E. Bosse*, som tack för hans arbete.

Till Sveriges kommissarie på "Den Skandinaviske Fiskeriudstilling i Trondhjem 1908" jur. kand. *Ewald Bosse* öfverlämnades nyligen af svenska utställare därstädes en dyrbar silfverplatta som ett uttryck af deras tacksamhet för det utmärkta sätt hvarpå han tillvaratagit deras intressen.

KONUNGENS JAKT Å HUNNEBERG.

Foto. Eiserman, Venersborg. *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverspare Sthlm—Gbg.*

FRÅN DEN KUNGLIGA JAKTEN Å HUNNEBERG: KONUNG GUSTAF (X) MED JAKTSÄLLSKAP. Vid H. M:ts vänstra sida sitter utrikesministern excellensen Trolle, och vid den högra civilministern grefve Hugo Hamilton; bredvid denne svenske ministern i Berlin grefve Arvid Taube och stående bakom grefve Herman Wrangel.

TRAFTÄFLAN I STOCKHOLM.

De af svenska trafsällskapet den 27 sept. anordnade traftäflingarne hade samlat en talrik publik. En nyhet i programmet var älgen Lottas (tillhörig brukspatron H. v. Celsing) deltagande, ehuru hon själf ådagalade mycket ringa intresse för hela tillställningen, och någon täflan mellan henne och de båda hästarne med hvilka hon löpte var det ej tal om. De öfriga loppen, sex till antalet, hade att framvisa många goda trafvare.

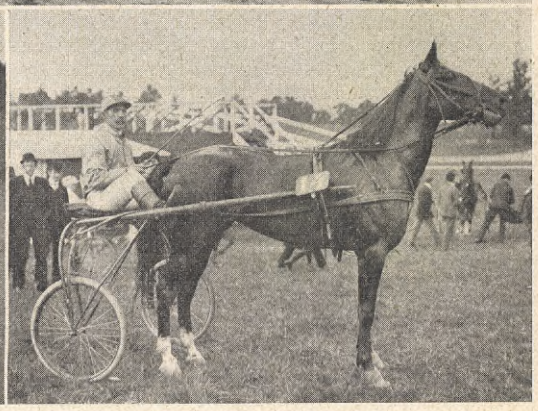

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverspare Sthlm—Gbg.*

ÄLGEN SOM TRAFTÄFLARE. *Öfverst:* KLART TILL START. 1:A PRISTAGAREN: LINETTE.

KATASTROFEN Å BERLINS LUFTBANA.

Efter fotografi. Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

EN BILD FRÅN POTZDAMERPLATZ DÄR OLYCKAN SKEDDE.

Den 26 sept. inträffade en fruktansvärd tågolycka i Berlin, då vid en sammanstötning på luftbanan, orsakad af felväxling, det ena tågets sista vagn slungades från den 14 meter höga viadukten ned på Potzdamerplatz och fullkomligt krossades. Vagnen var öfverfylld af passagerare; många dödades och en mängd sårades.

En del af banans underbyggnad blef alldeles upprifven och skenorna hängde i bågar vid sidan om banan. All trafik måste inställas.

Olycksplatsen utgjorde på lördagen och söndagen scenen för de sorgligaste uppträden, då stora människoskaror i förtviflan väntade att få vidare underrättelser om olyckans omfång.

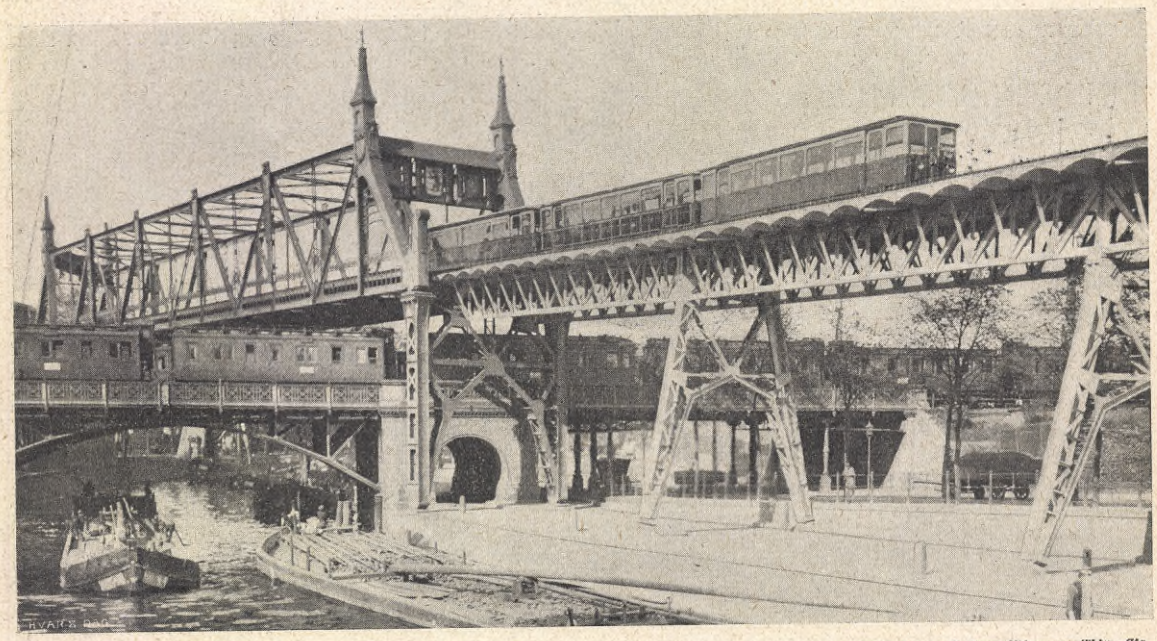

Efter fotografi. Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

PÅ 100 METERS AFSTÅND FRÅN OLYCKSPLATSEN: Å foton synas luftbanan, "Stadtbahn" och Spreekanalen.

Efter fotografi *Kliché: Bengt Silfversparre.*
KATASTROFEN Å BERLINS LUFTBANA: Olycksplatsen sedd från sidan.

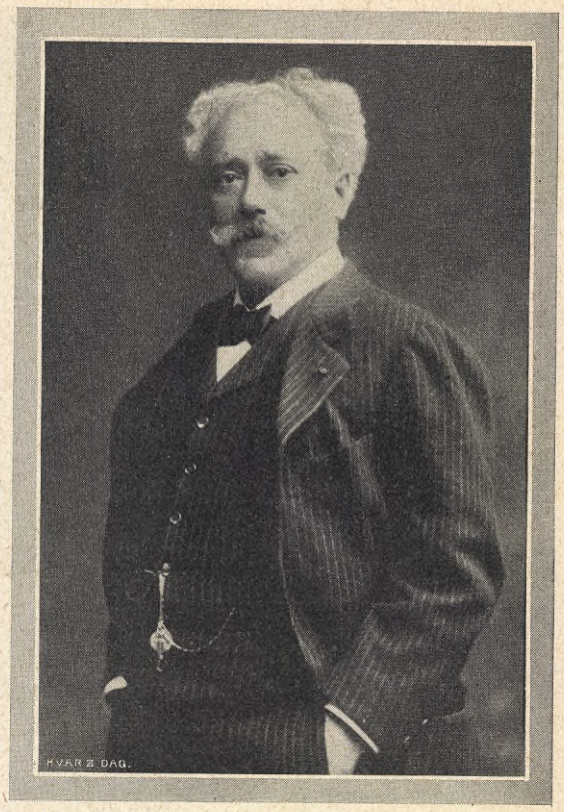

Efter porträtt. PABLO DE SARASATE. †

Den 21 september afled Pablo de Sarasate, känd som en af samtidens främste violinister, i Biarritz. Han var född 1844 i Pamplona och gjorde sina lärospån vid konservatoriet i Paris 1856—1859. Efter afslutade studier där begynte så hans konsertresor, alla formande sig till triumftåg för den sällsynt begåfvade konstnären. Äfven Sverige fick vid olika tillfällen njuta af hans glänsande teknik, elegans, esprit och ovanligt sköna, fylliga ton.

INTERNATIONELLA PRESSKONGRESSEN I BERLIN.

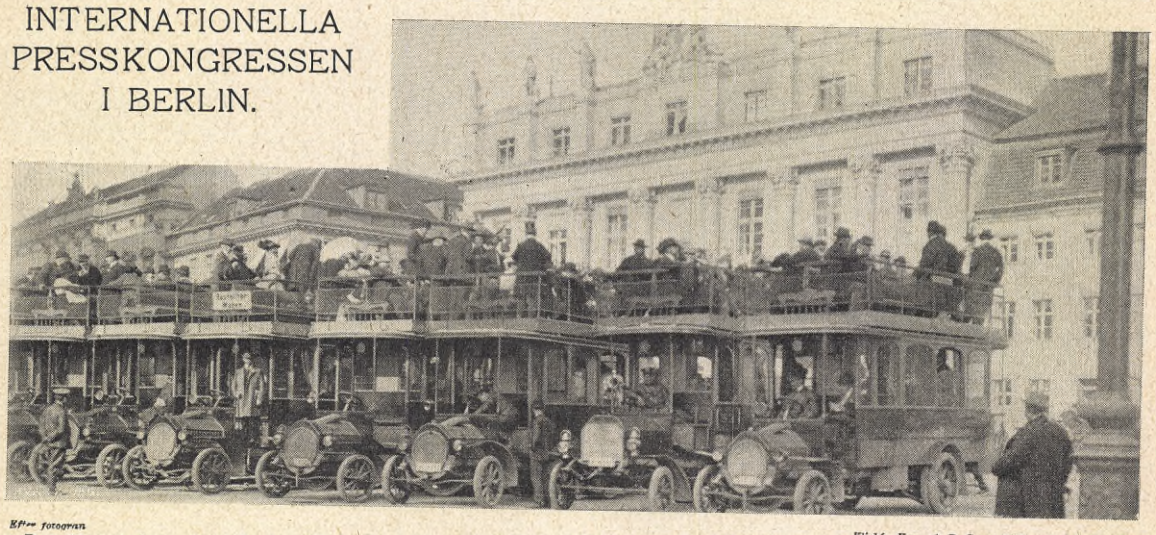

Efter fotografi *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.*
Den 22 sept. öppnades i Berlins riksdagshus den internationella presskongressen. 96 föreningar från 17 länder voro representerade. Utom tillgodoseendet af rena fackintressen afsåg kongressen att utarbeta en internationell journaliträtt. Furst Bülow mottog kongressen, och bland dess många fäster hade staden Berlin anordnat en. Sist i raden kom som afslutning ett besök i Potzdam. Vår bild visar kongressdeltagarnes ankomst dit i auto-omnibusar.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfversparre.*

DEN VÄLDIGA ELDSVÅDAN I PARIS' TELEFONCENTRAL. De fyra våningarna hade alla samma utseende som den här öfverst afbildade. (Å fot. synes byggnadens arkitekt Binet ×.)

Söndagen den 20 sept. *nedbrann* fullständigt *Paris' telefoncentralstation,* hvarigenom all telefonförbindelse med utlandet blef för någon tid afbruten. Man lyckades rädda alla viktigare handlingar och böcker. De utomordentliga svårigheter afbrottet beredde, sökte postverket afvärja genom att omedelbart anordna en provisorisk förbindelse med London framför allt under börstiderna.

B-krutet, franska marinens olycksbarn. Den 22 sept. blef det af katastrofer så ofta hemsökta Toulon utsatt för en ny olycka. På skjutskolans öfningsfartyg, *Latouche-Tréville,* hade nämligen ett ögonblick före öfningarnes afslutande en kanon i akterns pansartorn exploderat. Tornets tak hade sprängts, stycken kastats rundt omkring. Men som genom ett mirakel var dödens skörd "blott" de femton, som utgjorde kanonservisen. Ännu en gång som så många under de senaste två åren upphäfvas nu inom franska marinen fördömelseropen mot det franska *B-krutet,* franska kruttillverkningens i många afseenden så öfverlägsna privatrecept, som blott har det felet, att till följd af självantändning redan i fredstid kräfva sina offer, på galen sida om gränsen. Men denna gång lär antagligen det mått, i hvilket befinna sig namnen *Amiral-Duperré, Iëna* och, två gånger, *La Couronne,* vara rågadt och något nytt förstörelsemedel införas.

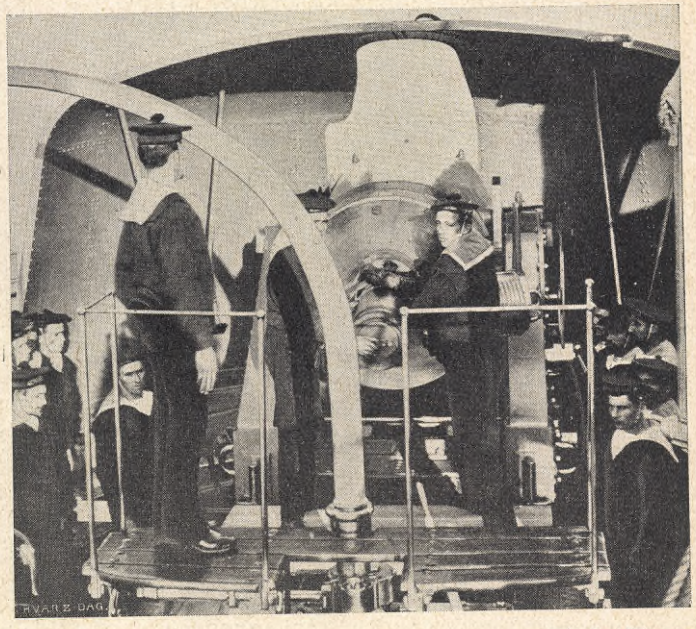

Efter fotografi *Kliché: Bengt Silfversparre.*

AKTERPANSARTORNET Å FRANSKA ÖFNINGSFARTYGET LATOUCHE-TRÉVILLE, där en kanon den 22 sept. exploderade och dödade 15 man.

FÖRSÖK I SVERIGE MED FOTOTELEGRAFI.

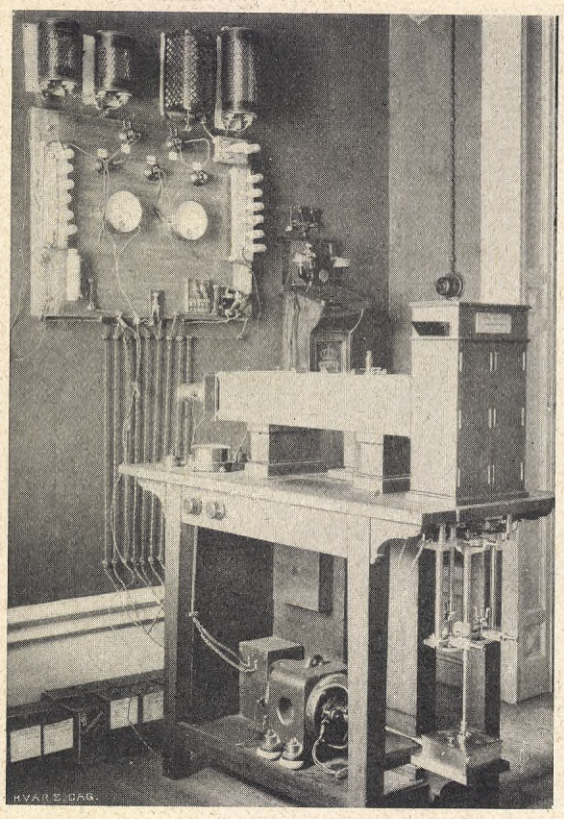

Efter fotografi *ritsché: Bengt Sifverstarre.*

PROFESSOR KORNS APPARAT FÖR FOTOTELEGRAFI.

I och för försök med professorn Korns geniala uppfinning *telegrafering af fotografi* har i dagarne Dagens Nyheter upprättat en station. H. 8 D. har redan strax vid uppfinningens första framträdande i Paris (VIII årg. 9) lämnat redogörelse för denna och visat prof på arten af dess förmåga af bildöfverföring per telegraf.

KUNGENS AF DANMARK PORTRÄTT, TELEGRAFERADT FRÅN STOCKHOLM TILL KÖPENHAMN.

JAPANSK MINISTERSEKRETERARE PÅ STUDIERESA I SVERIGE.

Sekreteraren vid jordbruks- och handelsministeriet i Tokio d:r *Takafusa Shijo* har några dagar uppehållit sig i hufvudstaden för att närmare studera våra, inom hans område fallande institutioner. Härifrån går färden till Berlin och Wien hvarefter London besökes på hemresan.

Ej mindre än trenne redaktionella nyheter

bringar H. 8 D. med sin nu begynnande 10:e årgång. Den ena rör ***1:sta sides-vignetten,*** *som hädanefter kommer att inom samma ram återge svenska bilder från land och stad, hvarigenom enformigheten med ständigt samma vy bortfaller på samma gång vi skapa en liten serie vackra vyer från vårt land.*

För insändande af lämpliga vignett-fotografier är H. 8 D. tacksam.

En annan nyhet är den att ***"Veckans porträttgalleri"*** *tillföres plats för ytterligare 4 porträtt på hvarje sida, att utnyttjas i händelse af behof.*

Och för det tredje börjar med detta n:r H. 8 D:s originella och intressanta ***annonstäflan,*** *hvari alla våra läsare kunna deltaga, Rörande densamma hänvisa vi för öfrigt till omslaget.*

FRÅN SVENSKA SCENER.

2:DRA AKTEN UR »NORDENS STJÄRNA» PÅ KUNGL. OPERAN.

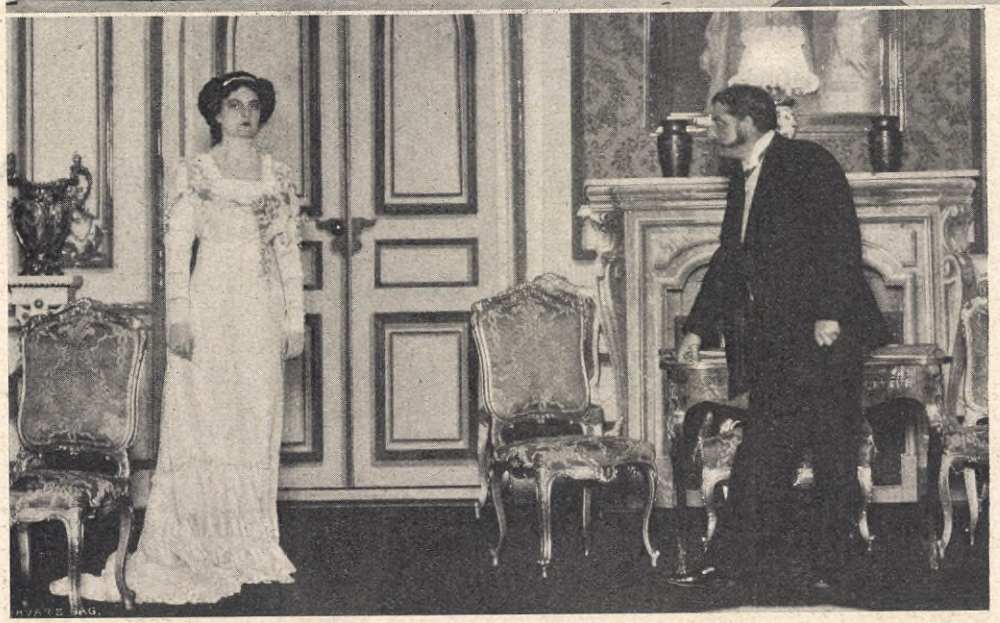

Foto. Jæger, Sthlm.

Kliché: Bengt Silfverspare.

2:DRA AKTEN UR »SIMSON» PÅ SVENSKA TEATERN.

Meyerbeers gamla opera "*Nordens stjärna*", ett utrag ur den tidigare komponerade "Fälttåget i Schlesien", hvilken en gång i tiden skrefs för vår berömda Jenny Lind, gick ånyo efter en nittonårig hvila den 23 sept. öfver Operans scen.

*

Den 21 sept. gick Henry Bernsteins skådespel "*Simson*" öfver Svenska teaterns scen. Bernstein är författaren för dagen, och man kan erkänna att hans opus äga en viss fängslande förmåga och att de ställa stora fordringar på de uppträdande.

HVAR 8 DAG

*börjar med detta nummer sin **10 ÅRGANG.** Dess program kommer att i hufvudsak följas oförändradt — härom hänvisa vi till utförligt redaktionsmeddelande på annat ställe. **En nyhet** som utan tvifvel skall mottagas med lika stor tillfredsställelse af den läsande allmänheten som af tidskriftens ombud är den, att **tidningen skall öfver hela landet FINNAS TILLGÄNGLIG TORSDAG—FREDAG hvarje vecka.** — För att med tidskriftens ofantliga upplaga, **80,000 ex.**, göra detta möjligt, har Förlagsaktiebolaget HVAR 8 DAG, tidskriftens ägare, utvidgat sitt tryckeri och öfriga arbetsafdelningar samt vidtagit därmed sammanhängande anordningar.*

REDAKTIONEN.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

E. G. RAMSAY.
Fru. — Jönköping.
80 år 1 Okt.*

J. C. E. CHRISTERSON.
v. Amiral. — Stockholm.
75 år 2 Okt.*

E. O. L. STENIUS.
Kontraktsprost. — Hofsta.
60 år 1 Okt.*

T. TROEDSSON.
Fabriksidkare. — Bjernum.
50 år 16 Sept.*

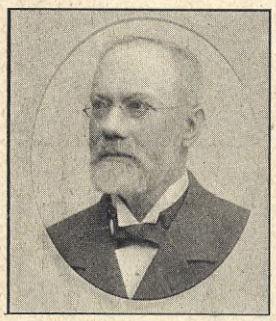

J. J. BJÖRNVALL.
Grosshandlare. — Enköping.
75 år 10 Sept.*

A. E. RAPPE.
General. — Stockholm.
70 år 2 Okt.*

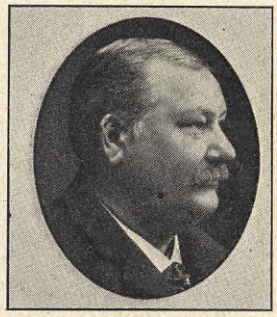

J. STENQUIST.
Apotekare. — Leksand.
60 år 23 Sept.

L. E. PHRAGMÉN.
Professor. — Stockholm.
45 år 2 Okt.*

J. O. ERIKSON.
Grosshandlare. — Göteborg.
75 år 12 Sept.

A. T. PETTERSSON.
Kontraktspr. — Österhaninge.
55 år 24 Sept*.

L. A. WIDELL.
Apotekare. — Kil.
50 år 29 Sept.

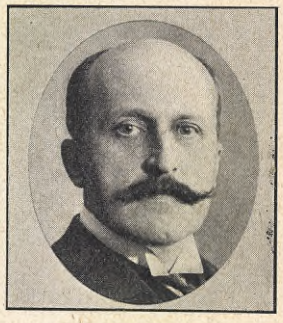

E. B. TROLLE.
Utrikesminister. — Stockholm.
45 år 23 Sept.*

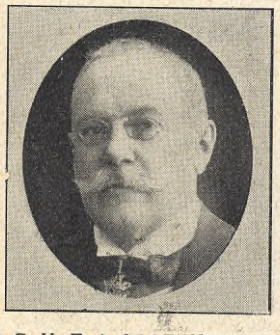

C. H. T. A. LAGERHEIM.
Generaldirektör. — Stockholm.
65 år 4 Okt.*

G. E. WREDE.
Friherre. — Djupadal.
55 år 17 Sept.*

J. A. WALERIUS.
Handlande. — Falkenberg.
50 år 3 Okt.

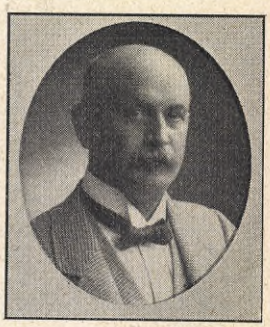

O. GRANBERG.
Bibliotekarie. — Stockholm.
50 år 24 Sept.*

* *Utförliga data å nästa sida.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

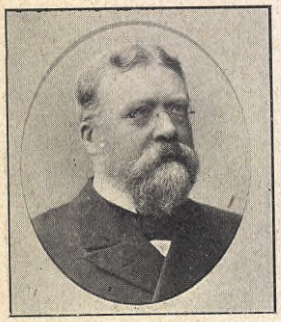

J. MÜLLER.
Lektor. — Stockholm.
50 år 16 Sept.*

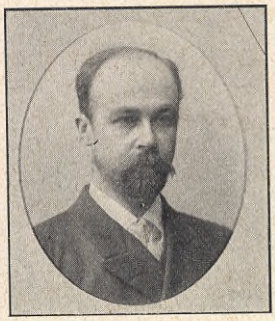

G. J. de GEER.
Professor. — Stockholm.
50 år 2 Okt.*

R. BLEY.
Kontorschef. — Uddevalla.
50 år 16 Sept.

E. O. LIDIN.
Förste Lifmedik. — Stockholm.
45 år 25 Sept.*

K. POSSE. †
F. d. kaptenlöjtn. — Stockholm.
* 1827. † 8 Sept. 1908.*

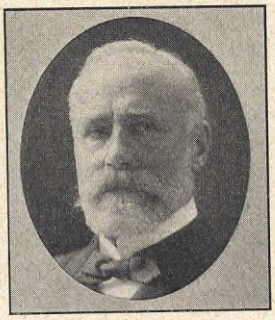

E. H. BRUSEWITZ. †
Myntdirektör. — Stockholm.
* 1840. † 24 Sept. 1908.*

F. SCHRAM. †
Grosshandlare. — Stockholm.
* 1841. † 20 Sept. 1908.

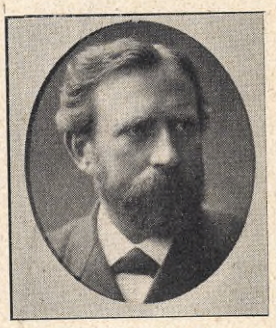

D. BERGENDAL.
Professor. — Lund.
* 1855. † 23 Sept. 1908.*

---

* *Utförlig data nedan.*

80 år fyllde den 1 okt. fru EBBA GUSTAVA RAMSAY, bekant för det uppoffrande intresse hon nedlagt för vården af vanföra och epileptiska medmenniskor. Fru R. anlade redan år 72 å Wilhelmsro invid Jönköping ett skolhem för vanföra barn, där hon alltsedan verkat.

Den 2 okt. fyllde vice amiralen i flottans reserv J. C. E. CHRISTERSON i Stockholm 75 år. Sekundlöjtnant 53, kapten 67, kommendörkapten 82, kommendör 89. Chef för Marinförvaltningens artilleriafdelning 84, chef för Sjöförsvarsdepartementet 92, vice amiral 98. Ordförande i Direktionen för Handelsflottans pensionsstat 08.

Prosten och kyrkoherden LARS OSKAR LUDVIG STENIUS i Hofsta, fyllde den 1 okt. 60 år. Student 69, prästvigd 72, komminister i Bo, Stockholms län 77, kyrkoherde i Svalöf 85, kontraktsprost i Rönnebergs kontrakt 92, kyrkoherde i Axberg och Hofsta 96. Ordförande i Svalöfs m. fl. socknars sparbank 88, ordförande i Lunds missionssällskap 95, ordförande i Örebro läns Ansgariförening 01.

50 år fyllde den 16 sept. fabriksidkaren TROED TROEDSSON, ägare af egendomen Bjernum, Kristianstads län. Invald i kommunalnämnd, kyrko- och skolråd 83, styrelseledamot i Åkarps sockens sparbank 89, dess ordförande 1900, nämndeman 99, ledamot af Kristianstads läns landsting 04. Ledamot af Riksdagens Första kammare 07.

75 år fyllde den 10 sept. grosshandlaren J. J. BJÖRNVALL i Enköping. Ordförande i styrelsen för Vesterås m. fl. städers Hypoteksförening, Enköpings Spritvarubolag, A.-B. Enköpings Ångbryggeri, A.-B. Mälareprov. Banks afdeln.-kontor i Enköping. Mångårig f. d. ledamot af Uppsala läns landsting, Enköpings stadsfullmäktige. Styrelseledamot i Allm. Hypotekskassan för städer m. m.

Generalen friherre AXEL EMIL RAPPE i Stockholm fyllde den 2 okt. 70 år. 57 student-, 59 officers-, 60 kansli- och 63 afgångsexamen från Marieberg. 58 underofficer, 59 underlöjtnant och 63 löjtnant vid Upplands regemente. 65 generalstabsofficer, 69—72 tjänstgjort i Franska armén och därunder deltagit i Rhenarméns samt i Nordarméns fälttåg och under denna tid bevistat 8 träffningar samt 8 fältslag. Omedelbart efter fransk-tyska kriget tjänstgjort febr.—juli 71 vid franska trupperna i Algeriet och därunder deltagit i 21 träffningar mot kabylerna. 73 kapten och 74 major vid svenska Generalstaben. 73—79 lärare vid Krigshögskolorna å Marieberg och i Stockholm. 79 öfverstelöjtnant vid, 81 öfverste och befälhafvare för samt 82 chef för Bohusläns regemente. 82 befälhafvare samt 85 generalmajor och chef för Generalstaben. 92—99 statsråd och chef för Landtförsvarsdepartementet. 92 generallöjtnant. 03 general.

45 år fyllde den 2 okt. öfverdirektören och chefen för försäkringsinspektionen, professor LARS EDVARD PHRAGMÉN i Stockholm. Helsidesporträtt med utförlig biografi återfinnes i årgång V n:o 2.

55 år fyllde den 24 sept. kontraktsprosten, teol. d:r AUGUST TEODOR PETTERSSON i Haninge. Studentexamen 71, teol. kandidat 79, prestvigd 80, tjänstgjorde såsom präst och dels såsom lärare 81—86, pastoralexamen 83, kyrkoherde i Österhaninge 84, tillträdde 87, kontraktsprost 89, preses vid prästmötet 97. Teologie doktor 04. Ledamot af Riksdagens Andra kammare 91—93, 97—02, af Första kammaren sedan 07, af kyrkomötet 98, af Prästbildningskommittén 97, af läroverkskommittén 99, m. fl. kommittéer och kommissioner.

Utrikesministern, friherre ERIK BIRGER TROLLE i Stockholm fyllde den 23 sept. 45 år. I n:o 2, VII:de årgången, återfinnes helsidesbild med utförlig biografi.

65 år fyllde den 4 okt. generaldirektören och chefen för kommerskollegium, f. ministern för utrikesärendena, kabinettskammarherre ALFRED LAGERHEIM i Stockholm. Helsidesporträtt jämte utförlig biografi återfinnes i årg. IV: 26.

Civilingeniören, friherre GÖSTA WREDE å Djupadal (Blekinge) fyllde den 17 sept. 55 år. Studentexamen 73, examen från Tekniska högskolan 77. Ordförande i Skogsvårdsstyrelsen inom Blekinge läns landstingsområde sedan 05, verkställande direktör för Mellersta Blekinge järnvägars Aktiebolag 87—99, för Bredåkra Tingsryd järnvägars Aktiebolag, disponent för Djupafors fabrikers Aktiebolag. Ordförande i kommunalstämman.

50 år fyllde den 3 okt. handlanden J. A. WALERIUS i Falkenberg. Ordförande i fattigvårdsstyr., mångårig ledamot af stadsfullmäktige, bevillningsberedningen m. m.

50 år fyllde den 24 sept. en af vårt lands främsta konsthistoriker, bibliotekarien vid konstakademien OLOF GRANBERG. G. som blef student i Lund 79, väckte först uppmärksamhet genom sina inom hela den konstintresserade världen kända arbeten om sjuttonde århundradets holländska konst. Äfven hans öfriga konsthistoriska verk äro för sin kritiska metod högt skattade i fackkretsar. Konstakademiens bibliotekarie 99, några år senare därjämte sekreterare vid Nationalmuseum, 86—1900 redaktör för Ny Illustrerad tidning.

Den kände skolmannen och författaren lektor JOSEPH MÜLLER i Stockholm fyllde den 16 sept. 65 år. Studerade i Paris och Leipzig, där han blef fil. d:r 71. Återvände till Sverige och anställdes vid Sjökrigsskolan, där han 79 blef lektor i franska. Var sekreterare och bibliotekarie hos änkedrottning Josephina 68—76. Ordnade efter hennes död "Konunng Oscar I:s minnes" och "Josephinahemmets" framtida bestånd. Stadsfullmäktig sedan 93. Afsked från Sjökrigsskolan 08. Utgifvit ett flertal läro- och läseböcker i franska. Initiativtagare till "Alliance Francaise" i Stockholm.

Rektorn vid Stockholms högskola, professorn, filosofie hedersdoktorn GERARD DE GEER i Stockholm fyllde den 2 okt. 50 år. Helsidesporträtt jämte utförlig biografi återfinnes i årg. IV: 12.

50 år fyllde den 16 sept. kontorschefen vid Kampenhofs fabriker i Uddevalla ROBERT BLEY. Ledamot af detta bolags styrelse, mångårig ledamot af Uddevalla stadsfullmäktige, hälsovårdsnämnden, gasverksstyrelsen m. fl. kommunala uppdrag.

45 år fyllde den 25 sept. förste lifmedikus ERNST OLOF LIDIN i Stockholm. Biografiska data återfinnes i årgång IX, n:o 28.

F. d. kaptenlöjtnanten på flottans indragningsstat grefve KNUT POSSE afled i Stockholm den 8 sept. Född 27, officer i flottan 49, kaptenlöjtnant 68. Under 8 år verkställande direktör vid Trollhättans kanalverk. Ordförande för Rikets ständers revisorer 62, statsrevisor 88—90 (ordförande 90).

Den 24 sept. afled i Stockholm myntdirektören å Kungl. Myntet därstädes, EMIL BRUSEWITZ, 67 år gammal. Medlem af Stockholms stadsfullmäktige 78—81, förutvarande kyrkoråd i Kungsholms församling.

Den 23 sept afled i Lund professor DAVID BERGENDAHL 53 år gammal. I ett följande nummer af H. S. D. kommer utförlig biografi att införas.

SVENSKA BILDER FÖR DAGEN.

En ovanligt duktig flicka kan man med fullt skäl kalla femtonåriga *Gerda Johansson* i Brevik, Hjärtums socken. Då hennes ende broder for ut till heden, i och för värnpliktens fullgörande, låg rågträdan osådd. Här voro goda råd dyra. Hon begaf sig till en granngård och lånade häst och kärra hvarmed hon körde ut råggödseln, och å bilden här nedan se vi henne i färd med rågens nedharfning.

Foto. Ranch, Varberg.
EN HUNDRAÅRING: Änkan P. Gudmundson i Träslöf (Halland) fyllde den 22 sept. 100 år.

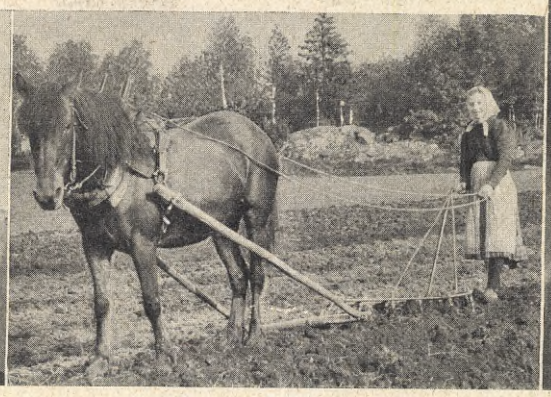

Efter fotografi.
EN DUKTIG FLICKA: En femtonåring som tar hand om jordbruket hemma.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfverparre.*
TROTJÄNARINNA I 75 ÅR: Elin Danielson, som sedan 1833 varit i tjänst hos samma husbondefolk i Stockholm.

Att i sjuttiofem år oafbrutet ha haft tjänst hos samma familj och allt fortfarande med lif och lust taga del af husets sysslor torde vara ett tämligen enastående lifsverk för en tjänarinna. *Elin Danielsson* trädde som tolfåring i tjänst hos en familj i Stockholm och har sedan under sjuttiofem år stannat kvar i familjen som husets gode tjänsteande och sitt husbondefolks tillgifna och afhållna vän. Hennes i år aflidna syster hade varit hos samma familj i 52 år.

OSCAR ANDERSON.

GERDA ANDERSON.

LOVISA ENGVALL.

DAVID GUSTAFSSON.

Till Svenska missionsförbundets fält i Ost-Turkestan på gränsen mellan Kina och asiatiska Ryssland ha nyligen afrest fyra svenska missionärer, hvars porträtt här ofvan återges.

H. 8. D:S FOTOGRAFIPREMIERING

för insända fotografier till N:o 52 utföll med *2:a pris kr. 10.—* till *ingeniör Bonsdorff, Göteborg.*

A. (aktualitet och värde i öfrigt)	2	point
B. (raskhet vid insändandet) . . .	3	„
C. (utförande).	2	„
Summa	7	point

för foto å sid. 833 *(Jagare).*

X ÅRG. 1A HÄFTET INNEHÅLLER:

Den nya riksdagen. — Nyvalda ledamöter af Riksdagens Andra kammare. III. — Svenska konstverk. — Vackra donationer för folkbildningsändamål. — Louise Flodin. — Svenskt handarbete. — Minnesvårdar öfver svenske män. — Sèvresvas till drottningen. — En omtvistad tafla. — Konungens jakt å Hunneberg. — Traftäflingen i Stockholm. — Katastrofen å Berlins luftbana. — Internationell presskongress i Berlin. — Pablo de Sarasate. †. — Brokigt utomlandsnytt. — Försök i Sverige med fototelegrafi. — Japansk ministersekreterare på studieresa i Sverige. — Från svenska scener. — Veckans porträttgalleri. — Svenska bilder för dagen.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG. 1908.